

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut

1 (4)

Datum
2022-08-10

Ärendebeteckning
218-2745-2022

76:ans älgskötselområde
03-82-02-025-Ä
c/o Johnnie Fredriksson
Johnnie.viksund@gmail.com

Fastställande av älgskötselplan för 76:ans älgskötselområde, 03-82-02-025-Ä

Beslut

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan för 76:ans älgskötselområde, 03-82-02-025-Ä, att gälla till och med utgången av jaktåret den 30 juni 2025.

Beskrivning av ärendet

Älgskötselområdet har den 6 april 2022 lämnat in en ansökan om att få en ny älgskötselplan fastställd för kommande treårsperiod. Till den inskickade skötselplanen är en beräkning i älgfrode bifogad.

Efter att en ny skattning av älgstammen från SLUs nationella beräkningsmetod har tillkommit gav Länsstyrelsen möjlighet att revidera det första utkastet på skötselplan. Ni har den 13 juni 2022 inkommit med en reviderad plan där målet för vinterstam ändrats till 5,2 älgar/1000 ha vilket är i linje med gällande förvaltningsplan.

Älgskötselområdet har målsättningen att älgstammen i området ska minska samt bedömer att den har minskat under den senaste treårsperioden.

Den nya skötselplanen innebär en minskning av avskjutningsmålet från tidigare 3,0–3,5 älgar/1000 ha till 2,6 älgar/1000 ha. Gällande skötselplan var godkänd till och med jaktåret 2021/2022.

Älgskötselplanen är framtagen efter samråd med berörda fastighetsägare och jakträttsinnehavare inom älgskötselområdet samt älgförvaltningsgruppen. Berörd älgförvaltningsgrupp har yttrat sig över älgskötselplanen innan den överlämnats och granskats av Länsstyrelsen. Detta för att säkerställa att skötselplanen är i linje med den förvaltningsplan som gäller inom förvaltningsområdet.

Älgförvaltningsgruppen i Österbybruk har tillstyrkt skötselplanen.

Motivering till beslutet

För ett älgskötselområde ska det finnas en skötselplan. Älgskötselplanen ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att nå älgförvaltningsplanens mål. En älgskötselplan ska vara framtagen efter samråd med älgförvaltningsgruppen och sedan fastställas av Länsstyrelsen. För att fastställas ska planen alltid minst innehålla de kriterier som ställs i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2011:7).

En älgskötselplan omfattar en period om tre år, om inte Länsstyrelsen beslutar annat.

Älgobsen visar en negativ trend för älgstammen inom förvaltningsområdet.

Spillningsinventeringen 2013 resulterade i 8,3 älgar/1000 ha, 2017 i 10,2 älgar/1000 ha och 2021 blev resultatet 6,8 älgar/1000 ha för Österbybruk ÄFO.

SLU's skattning av älgstammen med den nationella beräkningsmetoden är 5,6 älgar/1000 ha inom älgförvaltningsområdet efter jakt 2021.

Avskjutningen inom ÄSOt var under den senaste jaktsäsongen 2,6 älgar/1000 ha. Nyttjandegraden av planerad avskjutning inom skötselområdet var 75 %. Medelavskjutningen inom Österbybruk ÄFO var 3,1 älgar/1000 ha.

I den nya älgskötselplanen föreslås en avskjutning på 2,6 älgar/1000 ha. ÄSOt har målsättningen att älgstammen ska minska och anser att stammen minskat under den senaste treårsperioden.

ÄSOt uppskattar vinterstammen till 6,8 älgar/1000 ha och har uppgett ett mål för vinterstammen på 5,2 älgar/1000 ha. Den bedömda stammen är inom den övre delen av konfidensintervallet (4,36–6,96) för SLUs skattning. Den föreslagna avskjutningen kan innebära en risk för överskattning av stammen.

Enligt Naturvårdsverkets utvärdering ([Samförvaltning av älg och skog – analyser av den nya älgförvaltningen under perioden 2012–2021](#) (naturvardsverket.se)) är det vanligt att stammen överskattas vid låga tätheter. Om skattningen från den nationella beräkningsmetoden är korrekt (5,6 älgar/1000 ha) riskerar planerad avskjutning på 2,6 älgar/1000 ha medföra att stammen hamnar långt under målet på 5,2 älgar/1000 ha.

Förutsatt att skötselområdet har den älgstam (6,8/1000 ha) som området bedömer kommer den planerade avskjutningen att leda till att stammen minskar, mot målet.

Länsstyrelsen bedömer att älgskötselplanen kan fastställas under förutsättning att älgskötselområdet och älgförvaltningsgruppen noggrant följer upp resultatet av jakten och inventeringar (älgobs och spillningsinventering) för att se om avskjutningsnivån bör justeras för att nå förslaget mål.

Länsstyrelsen bedömer att älgskötselplanen för 76:ans älgskötselområde är framtagen i enlighet med Naturvårdsverkets krav. Planen kan därför godkännas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 3 § jaktförordningen (1987:905) ska det för ett älgskötselområde finnas en skötselplan.

Enligt 27 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NSF 2011:7) ska en älgskötselplan ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att älgförvaltningsplanens mål genomförs. Planen ska tas fram efter samråd med älgförvaltningsgruppen. Vidare framgår det av samma paragraf att en skötselplan omfattar en period av tre år om inte länsstyrelsen beslutar annorlunda och vad en skötselplan ska innehålla.

Information

Företrädare för älgskötselområdet ska minst en gång om året göra en uppföljning av älgskötselplanen och vid behov vidta åtgärder och föreslå ändringar för Länsstyrelsens fastställande. I god tid innan treårsperioden passerat ska en ny plan ha tagits fram.

Om förvaltningsgruppen framför synpunkter på planens inriktning eller dess efterlevnad kan det vara nödvändigt med revidering. Vidare gäller att om det under planperioden visar sig att förändringar är nödvändiga för att nå målen, så ska planen revideras och meddelande om detta skickas till Länsstyrelsen. Om skötselområdets areal förändras med mer än 10 % bör en ny skötselplan utarbetas.

Länsstyrelsen påminner om att innebörden av detta beslut ska meddelas de fastighetsägare, jakträttshavare och i förekommande fall viltvårdområdesföreningar som berörs av beslutet.

Beslutande

Beslutet har fattats av vilthandläggare Nathalie Kindbladh.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Bilagor:

1. Kopia av älgskötselplanen

Kopia till:

Älgförvaltningsgruppen Österbybruk

Namn på älgskötselområdet

76:ANS ÄLGSKÖTSELOMRÅDE

Typ av plan

- Älgskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
- Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
- Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diarietföring av älgskötselplanen

- Nytt ärende (planen har inte lämnats tidigare)
- Till befintligt ärende. Diarie nr:

Version (datum)

2022-04-01

Länsstyrelsens reg.nummer

Älgskötselplan för perioden

Reviderad datum

Revidering orsak

2022	till och med	2024
☐ Beslutad av Länsstyrelsen ☐ Ansökt areal (nytt/ändrat område)		
40 475	(Arealen används inte i beräkningar, beräkninga baseras på total areal)	
Länsstyrelsen i Uppsala län		
Österbybruks Älgförvaltningsområde		
2022-08-10		

Total areal ÄSO (ha)

Areal åkermark i ha

Registrerande län

ÄFO nummer

ÄFO namn

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

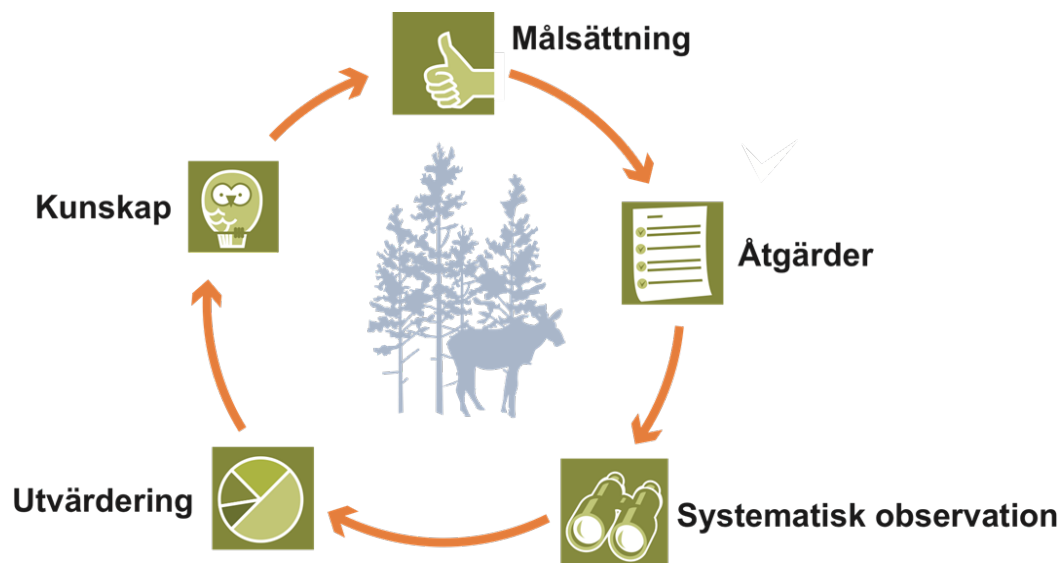
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☐	☒

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur	44	1,1	20%
Ko	134	3,3	61%
Kalv	42	1,0	19%
Totalt	220	5,4	100%

Mål för vinterstam	2024
Vinterstam älg/ 1000 ha	5,2

efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:	35%	i älgobs
Antal kalvar per hondjur:	0,70	uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs
Målsättning kalvandel i avskjutning:	50%	av totala avskjutningen
Slaktvikter kalv (kg)	65	i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)		Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2019	2020	2021
Tjur	25	27	29
Hondjur	25	26	21
Kalv	57	61	55
Totalt	107	114	105
Totalt per 1000 ha	2,7	2,8	2,6
Areal (ha för respektive år)	40 330	40 476	40 476

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2019	2020	2021
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	50%	51%	58%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	53%	54%	52%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2018	2019	2020	2021	Medel
Antal obstimmar	8 928	8 296	8 939	8 581	8686
Observationer per mantimme	0,063	0,074	0,045	0,040	0,056
Antal kalvar per hondjur	0,705	0,850	0,669	0,628	0,71
Andel tjur av vuxna	39,2%	32,1%	32,4%	30,4%	34%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Antal provtytor	592				5221	
Antal dagar i inventeringsperiod	5					
Antal funna spillningshögar	185				1379	
Spillningshögar per älg och dygn	19					
Antal högar per ruta (täthetsindex)	0,31				0,26	
Vinterstam i antal/1000 ha (max)	9,5				8,3	
Vinterstam i antal/1000 ha (min)	7,2				5,7	
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)	328,9					
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)	8,3				6,8	

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal vägda kalvar	13	21	16	25	18
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	61	59	63	61	62
Slaktvikt kg medel (vägda)	61	59	63	61	62

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal vägda kor	6	10	8	6	5
Slaktvikt kg (vägda) kor	150	151	158	144	143
Antal vägda tjurar	8	8	10	10	7
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	169	168	145	181	176

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	3	3	3	4	0
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	1	2	3	2	4

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.7 Reproduktion

Antal utstöta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.8 Flyginventering

År			
Tjur			
Ko			
Kalv			
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren

Ökat	Oförändrad	Minskat
☐	☐	☒

Älgstammen har

År

2017	2018	2019	2020	2021
8,3	7,5	7,1	7,0	6,8

Vinterstam, älg/1000 ha

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna	
Tjur	58	21%	1,4	28%
Ko/kviga	146	53%	3,6	
Kalv	71	26%	1,7	
Summa	275	100%	6,8	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren

Minskat	Oförändrad	Ökat
☒	☐	☐
☐	☒	☐
☐	☒	☐
☐	☒	☐

Tjurandelen

Medelåldern

Kalvikterna

Reproduktionen

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha

40475

Målsättning

Antal älgar per 1000 ha

5,2

% tjur av vuxna

35%

Älgstammens egenskaper

Enligt älgöbs

% tjur av vuxna

Medel 4 år

Medel 3 år

Senaste år

34%

32%

30%

Antal kalvar per vuxet hondjur

71%

72%

63%

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar

52%

Avskjutning

Antal vuxna tjurar

29

Antal vuxna hondjur

21

Antal kalvar

55

Dödlighet utöver jakt

Antal vuxna tjurar per år

Rovdjur

Trafik

Övrigt

2,0

2,0

1,7

Antal vuxna hondjur per år

2,5

2,5

3,3

Antal kalvar per år *

2,5

2,5

1,3

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha

6,8

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna	
Tjur	47	20%	1,2	26%
Ko/kviga	137	58%	3,4	
Kalv	51	22%	1,3	
Summa	235	100%	5,8	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom ÄFOt

Fodertillgång och prognos	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Areal ungskog	20 509	21 177	21 911	22 263	22 226	22 089	22 089
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst							

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☐	☐	☒

Ange resultat från tre senaste inventeringarna			Medel tre senaste inventeringarna
21%	14%	11%	15%

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

Tallar	Årsskada Tall (vinterskador + sommarskador)
Tallar	Andel Tallstammar utan viltskador
Ståndortsanpassning	Andel mager mark förnygrad med tall
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus
Granar	Årsskada Gran(vinterskador + sommarskador)

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För	Tolerabla	För omfattande	2020	2021	2022
Tall	☐	☐			
Gran	☐	☐			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertats istället av:		Välj i lista	Välj i lista	Välj i lista

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☒	☐

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	5,2	6,8	Minskande ▼	
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO	210	275	Minskande ▼	
Andel tjur av vuxna i älgobs	35%	32%	Minskande ▼	
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,70	0,72	Oförändrad ▼	
Kalvandel i avskjutning	50%	53%	Oförändrad ▼	
Slaktvikter kalv (kg)	65	62	Oförändrad ▼	
Färska skador tallar/produktionstammar, max	5%	15%	Minskande ▼	
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus			Välj i lista ▼	
Fodersituation enligt foderprognos			Välj i lista ▼	
Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt		6	Minskande ▼	
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO		5	Oförändrad ▼	
Predation, antal älgar inom ÄSO			Ökande ▼	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2022	2023	2024
Tjur	25	25	25
Hondjur	25	25	25
Kalv	51	51	51
Antal älgar totalt	101	101	101
Andel tjur av vuxna (%)	50%	50%	50%
Andel kalv av total avskjutning (%)	50%	50%	50%
Areal (ha för respektive år)	39 128	39 128	39 128
Totalt per 1000 ha	2,6	2,6	2,6

Avskjutning baseras på:

- Beräkningsmodell Älgfrode (bifogas)
 Annan beräkning/förslag (bifogas)

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Planerade inventeringar

År	2022	2023	2024
Äbin	☒	☒	☒
Spillningsinventering	☐	☒	☐
Flyginventering	☐	☐	☐
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒
Älgobs	☒	☒	☒
Kalvikter	☒	☒	☒
Foderprognoser	☒	☒	☒

Kommentarer

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

Företrädare för älgskötselområdet

Namnförtydligande

Datum:

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen

Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen

För älgförvaltningsgruppen

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor